

تأثیر ۶ هفته تمرین هوازی بر سطوح پروتئین‌های $\text{A}\beta\text{-40}$ و IGF-1 بافت هایپوکمپ موش‌های صحرایی دیابتی

سعید نعیمی^۱، وحید ولی‌پور دهنو^{۲*}، مسعود معینی^۳

۱. دانشجوی دکترای فیزیولوژی ورزشی، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران

۲. دانشیار، گروه علوم ورزشی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران

۳. استادیار، گروه فیزیولوژی ورزشی، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

یافته / دوره ۲۵ / شماره ۲ / تابستان ۱۴۰۲ / مسلسل ۹۶

چکیده

دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۱/۹ پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۴/۱۸

مقدمه: اختلال عملکردی دستگاه عصبی یکی از پیامدهای دیابت نوع دو است. احتمالاً پروتئین‌های $\text{A}\beta\text{-40}$ و IGF-1 در این سازوکار نقش دارند. از این رو هدف پژوهش حاضر بررسی اثر تمرین هوازی بر سطوح پروتئین‌های $\text{A}\beta\text{-40}$ و IGF-1 بافت هایپوکمپ موش‌های دارای دیابت نوع دو بود.

مواد و روش‌ها: ۳۲ سر موش نر ویستار ۱۰ هفته‌ای در گروه‌های کنترل، دیابت، دیابت تمرین و تمرین قرار گرفتند. دیابت با تزریق استرپتوزوسین ایجاد گردید. تمرین هوازی بر روی نوارگردان به مدت ۶ هفته انجام شد. برای سنجش پروتئین‌ها از روش الیزا استفاده شد. از آزمون آنالیز واریانس یک‌طرفه جهت تحلیل داده‌ها استفاده شد.

یافته‌ها: میزان $\text{A}\beta\text{-40}$ گروه دیابت به‌طور معنی‌داری از گروه‌های دیابت تمرین، تمرین و کنترل بیشتر بود ($p < 0.05$). اختلاف گروه دیابت تمرین با گروه‌های کنترل و تمرین معنی‌دار بود ($p < 0.05$). اما سطوح $\text{A}\beta\text{-40}$ بین گروه تمرین و کنترل تفاوت معنی‌داری نداشت ($P = 0.604$). میزان IGF-1 گروه دیابت در مقایسه با تمام گروه‌ها کمتر بود ($P = 0.001$). اما گروه دیابت تمرین با گروه‌های کنترل و تمرین اختلاف نداشت ($p > 0.05$). از طرفی، میزان IGF-1 در گروه تمرین فقط با گروه دیابت تفاوت معنی‌دار داشت ($P = 0.001$). بین سطوح سرمی گلوکز با IGF-1 و $\text{A}\beta\text{-40}$ به‌ترتیب همبستگی مثبت و منفی معناداری وجود داشت ($r = 0.850, p = 0.001$ و $r = -0.814, p = 0.001$).
بحث و نتیجه‌گیری: دیابت موجب افزایش $\text{A}\beta\text{-40}$ و کاهش IGF-1 می‌شود. اما ورزش اثر دیابت بر آنها را تعدیل می‌کند. با توجه به مدت زمان مناسب تمرین در مطالعه حاضر، همچنین همبستگی معنادار این دو پروتئین با سطوح گلوکز، ممکن است افزایش شدت تمرین هوازی اثر منفی دیابت روی این دو پروتئین را بیشتر تنظیم کند.

واژه‌های کلیدی: دیابت، تمرین هوازی، هایپوکمپ، IGF-1 ، $\text{A}\beta\text{-40}$.

*آدرس مکاتبه: خرم‌آباد، دانشگاه لرستان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه علوم ورزشی.

پست الکترونیک: valipour.v@lu.ac.ir

مقدمه

دیابت یک بیماری مزمن متابولیکی است که نشانه آن افزایش غیر طبیعی قند خون به شکل طولانی مدت می باشد و باتوجه به شیوع گسترده، مطالعات آن را یکی از تهدیدات مهم سلامتی بشر در سطح جهانی می دانند. از اینرو اغلب کشورهای دنیا هزینه های زیادی را جهت مقابله و کنترل این بیماری صرف می کنند (۱،۲). به طور کلی، متخصصان باتوجه به اختلال در ترشح و اثربخشی انسولین، دیابت را به دو دسته اصلی نوع ۱ و نوع ۲ تقسیم بندی می کنند. البته امروزه محققان دیابت نوع سوم را نیز شناسایی کرده اند که در آن به علت تجمع پروتئین های آمیلوئید بتا در مغز مشکلات شناختی، حافظه و یادگیری به وجود می آید (۳). در تمام انواع این بیماری، هایپرگلیسمی رخ داده و این امر را علت اصلی عوارض ثانویه این بیماری در بدن می دانند (۴). همچنین، به خوبی نشان داده شده هایپرگلیسمی بلندمدت ناشی از دیابت با ایجاد اختلالات مویرگی، پایه گذار آسیب هایی از قبیل رتینوپاتی، نفروپاتی و نوروپاتی است و بسیاری از بافت های مهم بدن از جمله اعصاب را تخریب می کند (۵). از سوی دیگر، مشاهدات عینی نیز گویای وجود اختلالات شناختی، حافظه و یادگیری به طور گسترده در اغلب بیماران دیابتی است که متخصصان دلیل آن را آسیب به مناطقی از مغز مانند هایپوکمپ دانسته که مسئول این فرایندها است (۵). یکی از سازوکارهای مهم اثبات شده در بیماری های تخریب عصبی تشکیل پلاک های آمیلوئیدی در مغز بوده که به شکل کژتابی (Misfolding) و تجمع پروتئینی به صورت پلاک در سیستم عصبی مرکزی ظاهر می گردد (۷) و نشان داده شده که تشکیل این پلاک ها در هایپوکمپ همراه با اختلالات در یادگیری، حافظه و فعالیت های شناختی می باشد (۷، ۸). به علاوه، پژوهش های پیشین مشخص کرده دیابت با تشدید فرایندهای درگیر موجب

افزایش پلاک های آمیلوئیدی از طریق بیش بیانی پروتئین های آمیلوئید بتا در سیستم عصبی می گردد (۹). آمیلوئید بتا (Amyloid β ; A β) پپتیدهای ۳۶-۴۳ اسید آمینه ای را شامل می شود که به طور اساسی در بیماری های تخریب عصب مانند آلزایمر و دیابت به عنوان یکی از اجزای اصلی پلاک های آمیلوئید موجود در مغز افراد مبتلا نقش دارند. این پپتیدها از پروتئین پیش ساز آمیلوئید مشتق می شوند که به وسیله بتا سكرتاز secretase و گاما سكرتاز شکسته می شود تا A β حاصل شود. یکی از انواع A β مورد توجه محققان، A β -40 بوده که در بافت عصبی مرکزی آسیب دیده به صورت پلاک وجود دارد و در بیماری های تخریب عصب میزان آن افزایش می یابد (۸). از سازوکارهای درگیر در ایجاد پلاک های آمیلوئیدی که در گذشته اثبات شده می توان به فرایندهای التهابی و فشارهای اکسایشی اشاره کرد که بیماری دیابت نیز موجب تشدید آنها می گردد (۸). همچنین، نشان داده شده بین مقاومت انسولینی و بیماری های تخریب عصب ارتباط تنگاتنگی وجود دارد. بر همین اساس دیابت را یکی از عوامل خطر و به نوعی مقدمه ای برای بروز دیگر بیماری های تخریب عصب مانند آلزایمر و پارکینسون بیان کرده اند (۹). به علاوه، در مدل های حیوانی اثبات شده که اختلال در مسیر پیام رسانی عامل رشد شبه انسولین-۱ (Insulin-like growth factor-1; IGF-1) از مشخصه های بارز دیابت است و اختلال در عملکرد عامل های رشدی شبه انسولینی را یکی از سازوکارهای درگیر در تخریب عصب معرفی کرده اند (۹). IGF-1 پروتئینی است که در انسان به وسیله ژن IGF-1 رمزگذاری می شود (۱۰، ۱۱). IGF-1 در درجه اول به وسیله کبد تولید می شود. اما تولید آن به وسیله هورمون رشد تحریک می شود. بیشتر IGF-1 به یکی از ۶ پروتئین گیرنده پیوند دارد که به وسیله انسولین تنظیم می شوند (۱۲). عوامل تغییر در سطح IGF-1 در گردش خون عبارتند از: میزان انسولین، هورمون رشد، پروتئین های

گیرنده، آرایش ژنتیکی، زمان روز، سن، جنس، وضعیت ورزش، سطح استرس، تغذیه، شاخص توده بدن، نژاد و بیماری. به علاوه، این عامل نقش حفاظت نوروئی داشته و بر عملکرد سیستم عصبی تأثیرات زیادی دارد. همچنین، IGF-1 به عنوان یک هورمون محافظت کننده عصبی دارای عملکردهای اوتوکراین و پاراکراین در سیستم عصبی بوده و به وسیله جریان خون وارد مغز می گردد (۱۱، ۱۲). همان طور که پیشتر روشن شده این مسیر پیام رسان در کنترل تحریک عصب، متابولیسم و حیات نورن ها درگیر است (۱۲). در گذشته نشان داده شده که میزان آن در بیماری های تخریب عصب کاهش می یابد (۱۲). در مقابل، فعالیت بدنی موجب افزایش بیان این عامل در بدن می گردد (۱۳). اما هنوز سازوکار درگیر به درستی روشن نیست.

باتوجه به اینکه هایپرگلیسمی مزمن علت اصلی ایجاد پیامدهای مضر دیابت بوده و این اختلال در دیگر بیماری های تخریب عصبی نیز مشاهده شده است، شاید افزایش قند خون به طور مزمن ناشی از دیابت عامل افزایش $A\beta$ -40 و کاهش IGF-1 است. لذا، بررسی رابطه میزان گلوکز خون با این عوامل ضروری به نظر می رسد.

امروزه جهت پیشگیری و مقابله با دیابت داروهای بسیاری کشف و به کار گرفته می شود که با وجود کارایی بالا دارای عوارض جانبی زیادی بوده و هزینه های زیادی را نیز بر بیمار تحمیل می کند. لذا، راهکارهای غیر دارویی مورد توجه محققان قرار گرفته است. یکی از این روش ها که پیشتر کارایی آن به خوبی نشان داده شده فعالیت جسمانی است. نتایج تحقیقات پیشین نیز بیانگر تأثیر مثبت فعالیت جسمانی بر پیشگیری و کاهش عوارض دیابت می باشد و انجام برنامه های ورزشی مناسب موجب تنظیم قند خون می گردد (۱۳). لذا، پژوهشگران برای بهره گیری مؤثرتر از این روش به بررسی سازوکارهای درگیر در اثر ورزش بر دیابت پرداخته اند. در همین راستا نتایج گذشته روشن کرده که ورزش استقامتی موجب تعدیل

واکنش های التهابی و اکسیداتیو می گردد. همچنین، در بهبود شکل پذیری عصبی، یادگیری، حافظه، فعالیت های شناختی و ارتقای عملکرد سیستم عصبی مرکزی نقش دارد. چنین سازوکارهایی در پیشگیری و درمان اغلب بیماری های تخریب عصبی از قبیل آلزایمر، پارکینسون و سکتة مفید هستند (۱۴). اما هنوز سازوکارهای اثرات مفید ورزش بر دستگاه عصبی بیماران دیابتی به طور دقیق روشن نیست. از این رو، در پژوهش حاضر تأثیر ۶ هفته تمرین استقامتی بر میزان $A\beta$ -40 و IGF-1 در هایپوکمپ موش های صحرایی دیابتی بررسی شده است. از آنجا که باتوجه به دانش ما پژوهشی به بررسی تأثیر تمرین استقامتی بر میزان این فاکتورها در هایپوکمپ نپرداخته است، لذا هدف از انجام این مطالعه پاسخ به این پرسش بوده که آیا دو عامل دیابت نوع ۲ و تمرین استقامتی با همدیگر یا به طور جداگانه بر میزان پروتئین های $A\beta$ -40 و IGF-1 تأثیرگذار هستند؟

مواد و روش ها

پژوهش حاضر با روش آزمایشگاهی و از نوع تجربی با طرح پس آزمون به همراه گروه کنترل انجام گرفت. همچنین، این کار پژوهشی با کد LU.ECRA. 2017.1 مورد تأیید کمیته اخلاق در پژوهش حیوانات دانشگاه لرستان انجام شد. نمونه های این پژوهش، شامل ۳۲ سر موش نر ویستار ۱۰ هفته ای با وزن ۲۵۰ گرم بود که از مرکز نگهداری حیوانات دانشگاه علوم پزشکی لرستان به طور تصادفی خریداری شدند. تمامی نمونه ها پس از دو هفته آشنایی با محیط آزمایشگاه، به روش تصادفی به چهار گروه بدین شرح تقسیم شدند: ۱- گروه کنترل (C): این گروه شامل ۸ سر موش صحرایی نر غیردیابتی بود که هیچ گونه فعالیت ورزشی بر روی آن ها انجام نشد، ۲- گروه دیابت (D): این گروه شامل ۸ سر موش صحرایی نر بود که با تزریق درون صفاقی استرپتوزوتوسین (Streptozotocin; STZ) دیابتی شده و در هیچ گونه برنامه تمرینی شرکت

(۱۶)، پس از انتقال آنها به محیط پژوهش، ابتدا در طول مرحله آشناسازی به منظور خوگیری با شرایط آزمایشگاه و نوارگردان، ۵ روز در هفته به مدت ۱۵-۱۰ دقیقه و با سرعت ۵-۱۰ متر در دقیقه بر روی نوارگردان راه رفتند و با نوارگردان و چگونگی دویدن بر روی آن آشنا شدند.

القای دیابت

پس از اتمام پروتکل آشناسازی، پس از ۱۲ ساعت محرومیت از غذا، با تزریق درون صفاقی محلول STZ (Sigma, St. Louis, MO) ۵۰ mg/Kg حل شده در بافر سیترات تازه ۰/۵ mol/L، pH: ۴/۵ دیابت القاء گردید (۱۷). به موش های غیردیابتی نیز معادل حجمی بافر سیترات تزریق شد. ۴۸ ساعت پس از تزریق، با ایجاد یک جراحی کوچک به وسیله لانس بر روی ورید دم، یک قطره خون بر روی نوار گلوکومتری قرار داده شد و نوار به وسیله دستگاه گلوکومتر (Glucotrend 2، شرکت ریشه آلمان) اندازه گیری شد. سپس، موش هایی که قند خون آنها بالاتر از ۳۰۰ میلی گرم/دسی لیتر بود به عنوان دیابتی در نظر گرفته شدند. برای اطمینان از عدم بازگشت قند خون در پایان برنامه تمرینی نیز قند خون موش ها اندازه گیری شد (۱۸).

پروتکل تمرین

تمرین استقامتی استفاده شده در این پژوهش شامل ۶ هفته، ۵ جلسه در هفته دویدن با شدت متوسط بر روی نوارگردان مخصوص جوندگان بود. زمان و شدت هر جلسه تمرینی در جدول ۱ نشان داده شده است (۱۹).

نکردند، ۳- گروه دیابت تمرین (DT): این گروه شامل ۸ سر موش صحرایی نر بود که با تزریق درون صفاقی STZ دیابتی شده و از هفته دوازدهم زندگی به مدت ۶ هفته و هر هفته ۵ جلسه تمرین استقامتی بر روی نوارگردان ویژه جوندگان انجام دادند و ۴- گروه تمرین (T): این گروه شامل ۸ سر موش صحرایی نر غیردیابتی بود که همانند گروه DT در برنامه تمرینی شرکت کردند. لازم به ذکر است که شرایط نگهداری و کلیه مراحل و آزمایش ها برای تمام گروه ها مشابه بود.

شرایط و محیط نگهداری

تمامی نمونه ها در اتاقی در محل نگهداری حیوانات مرکز تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی لرستان نگهداری می شدند. موش ها در گروه های سه تایی و در محیطی با میانگین دمای 22 ± 2 درجه سانتی گراد و چرخه روشنایی-تاریکی ۱۲:۱۲ ساعت در قفس های مخصوص از جنس پلی کربنات نگهداری شدند. تمام نمونه ها به آب و غذای ویژه موش دسترسی آزاد داشتند (۱۵). همچنین، غذای آنها از شرکت خوراک دام پارس تهیه شد. در تمام مراحل پژوهش، موش ها توسط یک نفر جابه جا و دستکاری می شدند. همچنین، در پژوهش حاضر کار با حیوانات بر اساس کلیه اصول اخلاقی تأیید شده توسط کمیته اخلاق دانشگاه لرستان و دستورالعمل های سازمان بین المللی مطالعه درد (IASP) International Association for the Study of Pain انجام پذیرفت.

پروتکل آشناسازی

از آنجایی که انتقال حیوانات باعث ایجاد استرس و در نتیجه منجر به تغییرات فیزیولوژیکی در آنها می شود

جدول ۱. نمایش عددی پروتکل تمرینی در هفته های مختلف

هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم	هفته پنجم	هفته ششم
۱۰	۲۰	۲۰	۳۰	۳۰	۳۰
۱۰	۱۰	۱۵	۱۵	۱۸	۱۸

مدت تمرین (دقیقه)

سرعت نوار گردان (متر بر دقیقه)

استخراج نمونه

بیست و چهار ساعت پس از آخرین جلسه تمرین، موش ها به وسیله تزریق درون صفاقی ترکیب کتامین (75 mg/kg) و زایلانین (5 mg/kg) بیهوش شدند و پس از جدا کردن سر به وسیله گیوتین و تحت شرایط استریل بافت هایپوکمپ جدا شد و در داخل فریزر با دمای منفی 70°C درجه سانتیگراد برای تجزیه و تحلیل بعدی نگهداری شد (20°C). برای هموژن کردن، 100 میلی گرم از بافت به وسیله بافر سالین در یک بشر استریل شستشو داده شد. بافت در یک میلی لیتر از بافر سالین هموژن شد و به مدت 16 ساعت در دمای 20°C درجه سانتیگراد نگهداری شد. سپس بافت از حالت انجماد خارج و دوباره منجمد شد. جهت تخریب غشاء پلاسمایی این عمل سه بار تکرار شد. ترکیب حاصل به مدت 5 دقیقه با دور 5000 در دمای 2 تا 8°C درجه سانتیگراد سانتریفوژ شد. سپس محلول رویی جدا و در دمای 80°C درجه سانتیگراد برای تجزیه و تحلیل بعدی نگهداری شد. پیش از انجام آزمایش، برای سنجش مقدار پروتئین، نمونه یک بار به مدت 2 دقیقه با دور 5000 سانتریفوژ شد و دوباره محلول رویی جدا و مورد استفاده قرار گرفت.

روش اندازه گیری پروتئین ها

میزان پروتئین های $\text{A}\beta\text{-40}$ و IGF-1 بافت هایپوکمپ به وسیله کیت های الایزا ($\text{A}\beta\text{-40}$): حساسیت: 0.156 پیکوگرم/میلی لیتر، دامنه تشخیص: 40 - 625 پیکوگرم/میلی لیتر، IGF-1 : حساسیت: 5 - 625 پیکوگرم/میلی لیتر، دامنه تشخیص: 4000 - 62500 پیکوگرم/میلی لیتر، (Abcam) بر اساس دستورالعمل

شرکت مربوطه اندازه گیری شدند. به طور خلاصه، پس از خواندن میزان (Optical Density; OD) هر چاهک، ابتدا به وسیله غلظت مشخصی از استانداردها و OD های مربوط به هر غلظت، نمودار غلظت بر OD رسم شد. سپس برای به دست آوردن هر غلظت مجهول بر روی نمودار، OD مربوطه مشخص می شد و به موازات محور عمود بر آن، نقطه تلاقی روی نمودار حاصل بر روی محور عمود مشخص می شد و غلظت مورد نظر به دست می آمد.

تحلیل آماری

تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS نسخه 24 انجام شد. نتایج آزمون کلموگروف-اسمیرنف نشان داد که داده ها از توزیع نرمال برخوردارند؛ بنابراین، برای بررسی تفاوت احتمالی در هر دو متغیر بین گروه ها از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه سپس آزمون تعقیبی توکی استفاده شد. سطح معناداری نیز $P < 0.05$ در نظر گرفته شد.

یافته ها

تغییرات وزن بدن

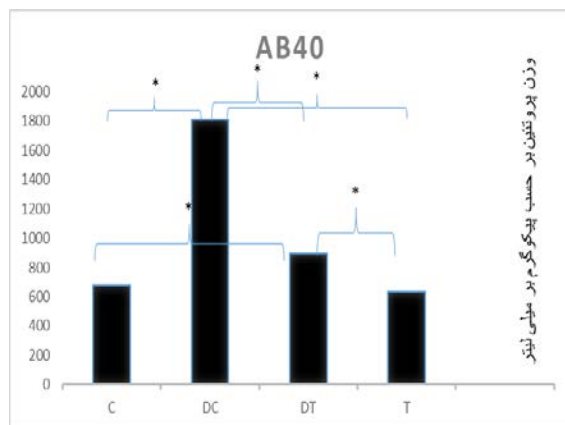
نتایج پژوهش حاضر بیانگر آن است که در پایان برنامه تمرینی، میانگین وزن گروه های دیابتی در مقایسه با گروه های غیردیابتی کاهش معناداری داشت ($P < 0.05$) به این صورت که وزن گروه D نسبت به گروه C ($p = 0.003$) و گروه DT نسبت به گروه T به طور معناداری کمتر بود ($P = 0.004$). در حالی که بین گروه های T و C تفاوت معناداری مشاهده نشد ($P = 0.09$). همچنین، گروه های DT و D نیز تفاوت معناداری نداشتند ($P = 0.08$) (نمودار ۱ و جدول ۲).

جدول ۲. وزن بدن (میانگین \pm انحراف استاندارد)

متغیر	C	T	D	DT
وزن بدن (گرم)	$275/75 \pm 1/18$	$274/38 \pm 1/38$	$229/38 \pm 1/20$	$234/25 \pm 1/11$

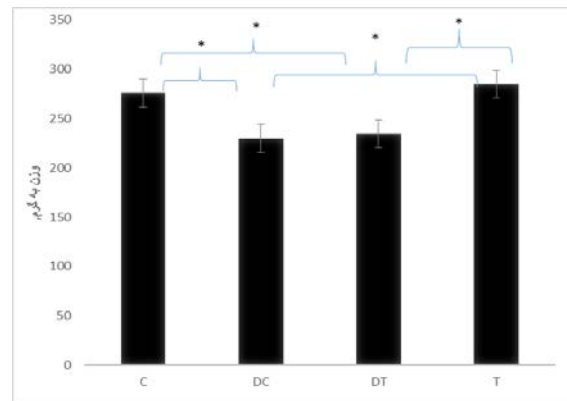
تأثیر تمرین هوازی و بیماری دیابت بر سطوح پروتئین A β -40 هایپوکمپ

نتایج نشان داد که پس از ۶ هفته تمرین میزان A β -40 در گروه D نسبت به گروه های DT، T و C به طور معناداری بیشتر بود ($P=0/005$). همچنین، سطوح A β -40 در گروه DT نسبت به گروه های C و T همچنان به شکل معنی داری بیشتر بود ($P=0/0005$). از طرفی میزان A β -40 در گروه C نسبت به گروه های D و DT به طور معنی داری کمتر بود ($P=0/0005$). در حالی که میزان آن در گروه C در مقایسه با گروه T اختلاف معنی داری نداشت ($P=0/604$). همچنین، میزان A β -40 در گروه T نسبت به گروه های DT و D به طور معنی داری کمتر بود ($P=0/0005$). با توجه به این نتایج می توان گفت دیابت موجب افزایش معنی دار سطوح پروتئین A β -40 هایپوکمپ شده است و در مقابل تمرین هوازی سطوح این پروتئین را در گروه دیابت به طور معناداری کاهش داده است، اما در موش های سالم تمرین هوازی تأثیر معناداری نداشته است (نمودار ۳).

(*) نشانگر اختلاف آماری معنی دار بین گروه ها است ($P<0/05$). میله خط نشان دهنده انحراف معیار است.

نمودار ۳. سطوح پروتئین A β -40 هایپوکمپ در گروه های C: کنترل؛ DC: دیابت؛ DT: دیابت تمرین؛ T: تمرین

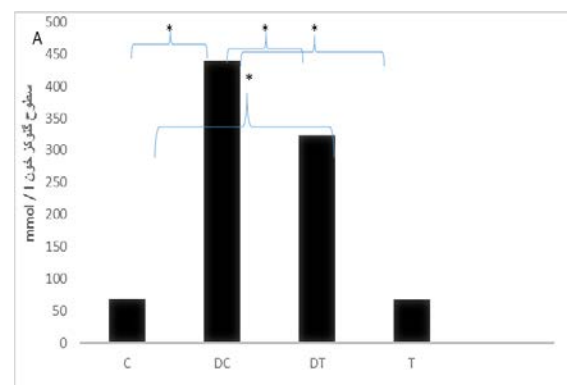

(*) نشانگر وجود اختلاف آماری معنی دار در بین گروه ها است ($P<0/05$). میله خط نشان دهنده انحراف معیار است.

نمودار ۱. میزان تغییرات وزن در گروه های C: کنترل؛ D: دیابت؛ DT: دیابت تمرین؛ T: تمرین

تغییرات غلظت گلوکز خون

داده های پژوهش حاضر بیان کرده که سطوح گلوکز خون به شکل معناداری در گروه DT از گروه D کمتر ($P=0/001$) و میزان گلوکز خون گروه D از گروه های C و T به طور معناداری بیشتر بود ($P=0/001$). همچنین، تفاوت DT نیز با گروه های C و T معنادار بود ($P=0/001$). از این رو، می توان گفت تزریق STZ میزان گلوکز خون را در گروه های دیابتی نسبت به گروه های غیردیابتی به طور معناداری افزایش داده است. در مقابل، فعالیت استقامتی با تعدیل هایپرگلیسمی، میزان گلوکز را در گروه DT کاهش داده است (نمودار ۲).

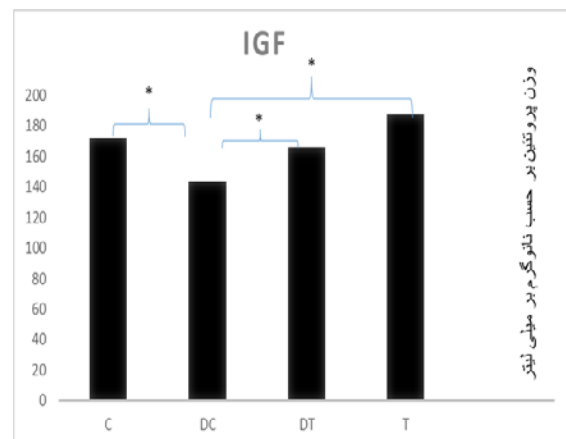

(*) نشانگر وجود اختلاف آماری معنی دار در بین گروه ها است ($P<0/05$). میله خط نشان دهنده انحراف معیار است.

نمودار ۲. سطوح سرمی گلوکز ناشتا در گروه های C: کنترل؛ DC: دیابت؛ DT: دیابت تمرین؛ T: تمرین

تأثیر تمرین استقامتی و بیماری دیابت بر میزان IGF-1 هایپوکمپ

نتایج نشان داد که میزان IGF-1 در گروه D در مقایسه با گروه های DT، T و C به شکل معنی داری کاهش داشت ($P < 0.001$). همچنین، سطوح پروتئین IGF-1 گروه DT در مقایسه با گروه D افزایش معنی داری داشت ($P < 0.001$) این در حالی بود که سطوح پروتئین IGF-1 گروه DT با گروه های C و T اختلاف معنی داری نداشت (به ترتیب $P = 0.210$ و $P = 0.226$). از طرفی، میزان IGF-1 در گروه T به طور معناداری نسبت به گروه D بیشتر بود ($P < 0.001$) و اختلاف این فاکتور در گروه T با گروه های DT و C معنی دار نبود (به ترتیب $P = 0.226$ و $P = 1.00$). باتوجه به این نتایج می توان گفت دیابت موجب کاهش معنی دار سطوح پروتئین IGF-1 هایپوکمپ شده است و در مقابل تمرین هوازی سطوح این پروتئین را در گروه دیابت به طور معناداری افزایش داده است، اما در موش های سالم تمرین هوازی تأثیر معناداری نداشته است (نمودار ۴).

(*) نشانگر اختلاف آماری معنی دار بین گروه ها است ($P < 0.05$). میله خط نشان دهنده انحراف معیار است.

نمودار ۴. سطوح پروتئین AMPA در هایپوکمپ در گروه های C: کنترل؛ DC: دیابت؛ DT: دیابت تمرین؛ T: تمرین

نتایج ضریب همبستگی بین سطوح سرمی گلوکز با IGF-1 و Aβ-40

با توجه به نتایج، همبستگی مثبت و معناداری بین میزان پروتئین Aβ-40 و سطوح سرمی گلوکز ($r = 0.850$ و $P < 0.001$) همچنین، همبستگی منفی معناداری بین میزان پروتئین IGF-1 و سطوح سرمی گلوکز وجود داشت ($r = -0.814$ و $P < 0.001$).

بحث و نتیجه گیری

به طور کلی نتایج مطالعه حاضر نشان داد که دیابت موجب افزایش سطوح پروتئین Aβ-40 و کاهش سطوح پروتئین IGF-1 می گردد. همچنین، تمرین هوازی موجب کاهش سطوح پروتئین Aβ-40 و افزایش سطوح پروتئین IGF-1 در گروه دیابت شد. بعلاوه، تمرین هوازی در گروه های سالم تأثیر معناداری بر سطوح پروتئین های Aβ-40 و IGF-1 نداشت. از طرف دیگر، بین سطوح گلوکز خون با Aβ-40 رابطه مثبت معنادار و با سطوح IGF-1 رابطه منفی معنی داری مشاهده شد.

نتایج اغلب پژوهش های پیشین بر روی بیماران تخریب عصب بیانگر افزایش Aβ-40 و کاهش IGF-1 می باشد (۱۲، ۱۴). هر چند مطالعات چندی به بررسی نقش ورزش بر این فاکتورها پرداخته اما سازوکارهای دخیل در آن هنوز به طور کامل مشخص نشده است (۱۴، ۲۱). بعلاوه، روشن شده که ایجاد پلاک های Aβ یکی از سازوکارهای اصلی تخریب عصب در بیماری های مربوطه است به طوری که مشخص شده تشکیل آنها با اختلالات در یادگیری و عملکرد شناختی همراه است (۲۲). از طرفی، باتوجه به افزایش Aβ در بیماری های تخریب عصب به نظر می رسد با جلوگیری از افزایش آن شاید بتوان از طریق تقویت سازوکارهای حفاظت نورونی به مقابله با بیماری های تخریب نورونی کمک کرد (۲۳). بر اساس نتایج این تحقیق میزان Aβ-40 در بافت هایپوکمپ گروه D به طور معنی داری از سایر گروه ها

بیشتر بود. با وجود اینکه سازوکارهای دخیل در افزایش پلاک های آمیلوئیدی به خوبی مشخص نشده است، اما در گذشته نشان داده شده که دیابت با تشدید فشارهای اکسیداتیو، واکنش های التهابی، اختلال در جریان خون مویرگی و هایپرگلیسمی موجب ایجاد اختلالات ساختاری و عملکردی عصبی می گردد (۲۴). همسو با این نتایج Xiaobo و همکاران با بررسی نشانگرهای زیستی دخیل در بیماری های آلزایمر و دیابت گزارش کردند که میزان غلظت پلاسمایی $A\beta$ -40 در نمونه های دیابتی نسبت به افراد سالم به شکل معنی داری بیشتر است (۷). از طرفی، با وجود همبستگی بالای هایپرگلیسمی با میزان $A\beta$ -40 می توان دریافت که بیشتر شدن این فاکتور احتمالاً در ارتباط با افزایش مزمن گلوکز خون و سازوکارهای مرتبط با هایپرگلیسمی می باشد. به هر حال، پروتکل تمرینی تحقیق حاضر موجب کاهش معنادار $A\beta$ -40 در بافت هایپوکمپ نمونه های دیابتی شد. اما هنوز هم سازوکارهای درگیر در این فرآیند مبهم است. البته تحقیقات گذشته بیانگر تأثیر مثبت فعالیت جسمانی بر سازوکارهای فشارهای اکسیداتیو، هایپرگلیسمی، جریان خون دستگاه عصبی مرکزی و التهاب است (۲۵، ۲۶) و موجب تعدیل عوارض تخریب نورون شده است (۲۷). در تأیید این نتایج Ma و همکاران (۲۰۰۸) گزارش کردند که انتقال دهنده های عصبی نوراپی نفرین، سروتونین، استیل کولین و گاما آمینوبوتریک اسید در سیستم عصبی بر اثر ورزش افزایش می یابند (۲۸). بعلاوه، به دلیل وجود همبستگی مثبت $A\beta$ -40 و افزایش مزمن قند خون می توان گفت که این پروتکل تمرینی شاید از طریق تعدیل گلوکز خون در نمونه های دیابتی موجب جلوگیری از افزایش $A\beta$ -40 شده است زیرا غلظت گلوکز خون در نمونه های دیابتی در مطالعه حاضر نیز کاهش یافته است.

همچنین، نتایج مطالعه حاضر نشان دهنده عدم اختلاف معنی دار سطوح پروتئین $A\beta$ -40 بین دو گروه T

C است. حال، با در نظر داشتن اینکه در گروه های دیابتی تأثیر ورزش بر این فاکتور معنی دار بوده است می توان نتیجه گرفت که به دلیل شرایط پاتولوژیک بیماری دیابت، تمرین استقامتی با شدت متوسط (پروتکل تمرینی مطالعه حاضر) نیز توانسته فشار لازم برای ایجاد تأثیر بر سازوکارهای کاهش $A\beta$ -40 را اعمال کند در حالی که ایجاد این اثرات در نمونه های سالم احتمالاً نیازمند انجام پروتکل تمرینی با شدت بیشتری است. در تأیید این احتمال، مطالعات پیشین نیز نشان داده که تولید لاکتات و خستگی در نمونه های دیابتی در شدت های پایین ورزش رخ می دهد (۲۹، ۳۰). همچنین، شاید ورزش از طریق تعدیل سازوکارهای فشارهای اکسیداتیو، التهابی و هایپرگلیسمی که با بیماری دیابت تشدید شده موجب تعدیل این فاکتور در نمونه های دیابتی شده است (۳۰). بعلاوه، از دیگر سازوکارهای مورد توجه محققان در ایجاد تشدید پیامدهای بیماری های تخریب عصبی اختلال در مسیر پیام رسانی فاکتورهای شبه انسولینی مانند IGF-1 است. در تأیید این داده ها، مطالعات گذشته به خوبی نقش مثبت پروتئین IGF-1 را در فرایندهای حفاظت نورونی و مقابله با تخریب نورونی در سیستم اعصاب مرکزی نشان داده اند. از اینرو بیش بیانی این فاکتور می تواند عاملی سودمند در تعدیل آسیب های نورونی ناشی از اینگونه بیماری ها باشد (۳۱، ۳۲).

از دیگر نتایج مطالعه حاضر کاهش معنی دار سطوح پروتئین IGF-1 در گروه D نسبت به سایر گروه ها است. بنابراین، می توان گفت که دیابت علت کاهش میزان IGF-1 در بافت هایپوکمپ است. البته هنوز فرایندهای مرتبط با این کاهش کاملاً روشن نیست. اما با توجه به نتایج مطالعات پیشین می توان از هایپرگلیسمی، مقاومت به انسولین، نقصان در جریان خون مویرگی، فشارهای اکسیداتیو و التهابی به عنوان سازوکارهای درگیر اشاره کرد (۳۲). در تأیید این نتایج Sophie و همکاران در تحقیق

اکسیداتیو، التهابی و هایپرگلیسمی که با بیماری دیابت تشدید شده، موجب تعدیل این فاکتور در نمونه های دیابتی شده است (۳۵).

همچنین، نتایج مطالعه حاضر نشان داد که سطوح گلوکز خون با میزان $A\beta-40$ همبستگی مثبت معنی داری دارد. در حالی که با میزان IGF-1 دارای همبستگی منفی معنی داری است. زیرا، میزان گلوکز خون گروه DT از گروه D کمتر بود. از اینرو، با توجه به اینکه پیشتر به خوبی نشان داده شده که تعدیل گلوکز خون در فرایندهای حفاظت عصبی سودمند است و در این مطالعه نیز همبستگی بالایی بین سطوح گلوکز خون و $A\beta-40$ و IGF-1 مشاهده شده است به نظر می رسد این فاکتورها در حفاظت نورونی بیماران دیابتی دارای نقشی مهم هستند. به علاوه، در گذشته روشن شده که ورزش حساسیت به انسولین را بهبود می بخشد (۳۶). از اینرو، شاید پروتکل تمرینی تحقیق حاضر به سبب تعدیل گلوکز خون موجب کاهش سطوح $A\beta-40$ و افزایش سطوح IGF-1 شده و از این طریق احتمالاً موجب تعدیل تخریب نوری در بافت هایپوکمپ شده است.

در تأیید این موضوع، یافته های برخی پژوهش های پیشین نشان داده که هایپرگلیسمی یکی از سازوکارهای اصلی آسیب به نورون های نمونه های حیوانی دیابتی شده با STZ بوده و درمان انسولینی با بهبود کارکرد اعصاب حسی همراه بوده است (۳۷،۳۸). نتایج پژوهش های گذشته تأثیر $A\beta-40$ و IGF-1 را در سازوکارهای مرتبط با حفاظت نورونی از قبیل التهاب، تشکیل پلاک های آمیلوئیدی، شکل پذیری سیناپسی، مقاومت به انسولین، فشارهای اکسیداتیو را بر اختلالات عصبی اثبات کرده اند. به علاوه، اثرات منفی دیابت بر سازوکارهای حفاظت عصبی نیز به خوبی روشن شده است (۳۹،۴۰). حال، باتوجه به یافته های پیشین که بیانگر نقش مفید ورزش در سازوکارهای حفاظت نورونی از قبیل تعدیل فشارهای

خود بر روی بیماران دیابتی گزارش کردند که بین میزان IGF-1 و مقاومت به انسولین همبستگی بالایی وجود دارد و دیابت از طریق افزایش فاکتور پروتئین گیرنده IGF شماره ۳ (IGFBP-3) موجب کاهش سطوح IGF-1 می گردد (۳۳). همچنین، Lindsay و همکاران یکی از سازوکارهای مهم کاهش IGF-1 در بیماران دیابتی را افزایش فاکتورهای التهابی مانند $IL-6$ ، $IL-1\beta$ و $TNF-\alpha$ بیان کرده اند (۳۴). به علاوه، نتایج مطالعه حاضر نشان داده که میزان IGF-1 در گروه DT در مقایسه با گروه دیابت به شکل معناداری بیشتر است. از اینرو می توان نتیجه گرفت که تمرین استقامتی احتمالاً موجب جبران کاهش این فاکتور در اثر دیابت در بافت هایپوکمپ شده است. هر چند به خوبی نشان داده شده که ورزش در تعدیل آسیب عصبی نقش مفیدی دارد، اما سازوکارهای درگیر هنوز به طور دقیق آشکار نیست. با این حال، نشان داده شده که فعالیت جسمانی با کاهش فشارهای اکسیداتیو و التهابی همچنین بهبود جریان خون مغزی و فرایندهای حفاظت نورونی در این فرایند مشارکت دارد (۲۶،۳۵). به علاوه، نتایج مطالعه حاضر بیانگر عدم اختلاف معنادار در مقادیر IGF-1 در گروه های C و T است. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که تمرین استقامتی نتوانسته موجب افزایش این فاکتور در هایپوکمپ نمونه های سالم گردد. حال، با توجه به تأثیر معنادار این تمرین در گروه دیابت، شاید دلیل آن شدت کم این پروتکل تمرینی برای نمونه های سالم باشد. از اینرو، احتمالاً به دلیل شرایط پاتولوژیک بیماری دیابت، تمرین استقامتی با شدت متوسط مانند پروتکل تمرینی مطالعه حاضر، نیز می تواند فشار لازم را برای ایجاد تأثیر بر سازوکارهای کاهش IGF-1 در بیماری دیابت را اعمال کند. در حالی که ایجاد این اثرات در نمونه های سالم احتمالاً نیازمند انجام تمرینی با شدت بیشتر است. به علاوه، شاید تمرین استقامتی از طریق تعدیل سازوکارهای فشارهای

اکسیداتیو، التهاب، پلاک های آمیلوئیدی و هایپرگلیسمی و غیره هستند، این احتمال وجود دارد که کاهش $A\beta$ -40 و افزایش IGF-1 در نتیجه تمرین استقامتی در نمونه های دیابتی در این مطالعه، به دلیل تعدیل فشارهای اکسایشی، التهاب، هایپرگلیسمی، تجمع پروتئین های آمیلوئیدی یا افزایش IGFBP-3 و هورمون رشد باشد. علاوه، به دلیل وجود همبستگی منفی معنی دار بین این دو فاکتور ($A\beta$ -40 و IGF-1) درگیر در حفاظت عصبی در هایپوکمپ نمونه های سالم و دیابتی می توان نتیجه گرفت که تمرین و دیابت تأثیری مشابه اما مخالف یکدیگر بر $A\beta$ -40 و IGF-1 دارد به طوری که دیابت با افزایش $A\beta$ -40 و کاهش IGF-1 موجب تشدید سازوکارهای آسیب عصبی می گردد و در مقابل تمرین استقامتی این فرایندها را در جهت مخالف تحت تأثیر قرار می دهد.

با توجه به داده های این پژوهش می توان گفت دیابت موجب افزایش سطوح $A\beta$ -40 و کاهش IGF-1 می شود. در مقابل، ورزش موجب تعدیل تأثیر دیابت بر این فاکتورها می گردد. همچنین، باتوجه به اثر معنی دار پروتکل تمرین هوازی بر فاکتورهای مورد نظر و گلوکز خون در شرایط بیماری دیابت نوع دو و در عین حال عدم تأثیر بر نمونه های سالم، می توان نتیجه گیری کرد که شدت تمرین برای ایجاد تغییرات مورد نظر در شرایط غیربیماری مناسب نبوده است؛ لذا پیشنهاد می شود در پژوهش های بعدی از پروتکل های تمرین هوازی با شدت بیشتر استفاده شود.

تشکر و قدردانی

از تمام کسانی که در انجام این پژوهش ما را یاری نموده اند، سپاسگزاری می کنیم. این مقاله مستخرج از رساله دکتری دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد است.

References

1. Blackwell SC. Staying with old guidelines. American Journal of Obstetrics & Gynecology. 2011;204(5):371-2.
2. Ma W-X, Tang J, Lei Z-W, Li C-Y, Zhao L-Q, Lin C, et al. Potential biochemical mechanisms of brain injury in diabetes mellitus. Aging and disease. 2020;11(4):978.
3. Lee HJ, Seo HI, Cha HY, Yang YJ, Kwon SH, Yang SJ. Diabetes and Alzheimer's disease: mechanisms and nutritional aspects. Clinical nutrition research. 2018;7(4):229-40.
4. Zaharia OP, Strassburger K, Strom A, Bönhof GJ, Karusheva Y, Antoniou S, et al. Risk of diabetes-associated diseases in subgroups of patients with recent-onset diabetes: a 5-year follow-up study. The lancet Diabetes & endocrinology. 2019;7(9):684-94.
5. Verdile G, Fuller SJ, Martins RN. The role of type 2 diabetes in neurodegeneration. Neurobiology of disease. 2015;84:22-38.
6. Kim H-G. Cognitive dysfunctions in individuals with diabetes mellitus. Yeungnam University Journal of Medicine. 2019;36(3):183-91.
7. Peng X, Xu Z, Mo X, Guo Q, Yin J, Xu M, et al. Association of plasma β -amyloid 40 and 42 concentration with type 2 diabetes among Chinese adults. Diabetologia. 2020;63(5):954-63.
8. Bolayirli M, Konukoglu D, Firtina S, Erkol G. Comparing Oxidative Stress Markers and S100B, A β -40 Proteins as Independent Neurological Markers in Distinguishing the Relation of Alzheimer's Disease and Diabetes Mellitus. J Neurol Neurosci. 2016;7(5):146.
9. Rozanska O, Uruska A, Zozulinska-Ziolkiewicz D. Brain-derived neurotrophic factor and diabetes. International journal of molecular sciences. 2020;21(3):841.
10. Filus A, Zdrojewicz Z. Insulin-like growth factor-1 (IGF-1)—structure and the role in the human body. Pediatric Endocrinology Diabetes and Metabolism. 2014;20(4):.
11. Teppala S, Shankar A. Association between serum IGF-1 and diabetes among US adults. Diabetes care. 2010;33(10):2257-9.
12. Bassil F, Fernagut P-O, Bezard E, Meissner WG. Insulin, IGF-1 and GLP-1 signaling in neurodegenerative disorders: targets for disease modification? Progress in neurobiology. 2014;118:1.
13. de Alcantara Borba D, da Silva Alves E, Rosa JPP, Facundo LA, Costa CMA, Silva AC, et al. Can IGF-1 serum levels really be changed by acute physical exercise? A systematic review and meta-analysis. Journal of Physical Activity and Health. 2020;17:۸۴-۵۷۵:(۵)
14. Mahalakshmi B, Maurya N, Lee S-D, Bharath Kumar V. Possible neuroprotective mechanisms of physical exercise in neurodegeneration. International journal of molecular sciences. 2020;21(16):5895.

15. Xu X, Zhao W, Lao S, Wilson BS, Erikson JM, Zhang JQ. Effects of exercise and L-arginine on ventricular remodeling and oxidative stress. *Medicine and science in sports and exercise*. 2010;42(2):346.
16. Kirkwood J, Hubrecht RC. *The UFAW handbook on the care and management of laboratory and other research animals*: John Wiley & Sons; 2010.
17. Falah S, Kordi M, Ahmadizadeh S, Ravasi A, Hedayati M. Effect of 8 weeks of endurance training on rest levels and response of visfatin and insulin resistance index to acute endurance exercise in diabetic rats. 2012.
18. Wei M, Ong L, Smith MT, Ross FB, Schmid K, Hoey AJ, et al. The streptozotocin-diabetic rat as a model of the chronic complications of human diabetes. *Heart, Lung and Circulation*. 2003;12(1):44-50.
19. Sun L, Shen W, Liu Z, Guan S, Liu J, Ding S. Endurance exercise causes mitochondrial and oxidative stress in rat liver: effects of a combination of mitochondrial targeting nutrients. *Life sciences*. 2010;86(1-2):39-44.
20. Goss G. *Theory and practice of histological techniques*. LWW; 2009.
21. Brown B, Peiffer J, Martins R. Multiple effects of physical activity on molecular and cognitive signs of brain aging: can exercise slow neurodegeneration and delay Alzheimer's disease? *Molecular psychiatry*. 2013;18(8):864-74.
22. Allegri RF. Moving from neurodegenerative dementias, to cognitive proteinopathies, replacing "where" by "what"... *Dementia & Neuropsychologia*. 2020;14:237-42.
23. Camacho V, Gómez-Grande A, Sopena P, García-Solís D, Río MG, Lorenzo C, et al. Amyloid PET in neurodegenerative diseases with dementia. *Revista Española de Medicina Nuclear e Imagen Molecular (English Edition)*. 2018;37(6):397-406.
24. Toth C. Diabetes and neurodegeneration in the brain. *Handbook of clinical neurology*. 2014;126:489-511.
25. Loprinzi PD, Frith E. Protective and therapeutic effects of exercise on stress-induced memory impairment. *The journal of physiological sciences*. 2019;69(1):1-12.
26. Vecchio LM, Meng Y, Xhima K, Lipsman N, Hamani C, Aubert I. The neuroprotective effects of exercise: maintaining a healthy brain throughout aging. *Brain plasticity*. 2018;4(1):17-52.
27. Yi SS, Hwang IK, Yoo K-Y, Park OK, Yu J, Yan B, et al. Effects of treadmill exercise on cell proliferation and differentiation in the subgranular zone of the dentate gyrus in a rat model of type II diabetes. *Neurochemical research*. 2009;34(6):1039-46.
28. Ma Q. Beneficial effects of moderate voluntary physical exercise and its biological mechanisms on brain health. *Neuroscience Bulletin*. 2008;24(4):265-70.
29. Bhati P, Singla D, Masood S, Hussain ME. Type 2 diabetes mellitus patients manifest greater muscle fatigability than

- healthy individuals during dynamic fatigue protocol. *Journal of Manipulative and Physiological Therapeutics*. 2021;44(3):205-20.
30. Teixeira de Lemos E, Oliveira J, Páscoa Pinheiro J, Reis F. Regular physical exercise as a strategy to improve antioxidant and anti-inflammatory status: benefits in type 2 diabetes mellitus. *Oxidative medicine and cellular longevity*. 2012;2012.
 31. Montivero AJ, Gherzi MS, Silvero C MJ, Artur de la Villarmois E, Catalan-Figueroa J, Herrera M, et al. Early IGF-1 gene therapy prevented oxidative stress and cognitive deficits induced by traumatic brain injury. *Frontiers in Pharmacology*. 2021;12:672392.
 32. Real CC, Ferreira AF, Hernandez MS, Britto LR, Pires RS. Exercise-induced plasticity of AMPA-type glutamate receptor subunits in the rat brain. *Brain research*. 2010;1363:63-71.
 33. Chan SS, Twigg SM, Firth SM, Baxter RC. Insulin-like growth factor binding protein-3 leads to insulin resistance in adipocytes. *The Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism*. 2005;90(12):6588-95.
 34. Spielman LJ, Little JP, Klegeris A. Inflammation and insulin/IGF-1 resistance as the possible link between obesity and neurodegeneration. *Journal of neuroimmunology*. 2021;273:105482.
 35. Tari AR, Norevik CS, Scrimgeour NR, Kibro-Flatmoen A, Storm-Mathisen J, Bergersen LH, et al. Are the neuroprotective effects of exercise training systemically mediated? *Progress in cardiovascular diseases*. 2019;62(2):94-101.
 36. Chen Y-W, Li Y-T, Chen YC, Li Z-Y, Hung C-H. Exercise training attenuates neuropathic pain and cytokine expression after chronic constriction injury of rat sciatic nerve. *Anesthesia & Analgesia*. 2012;114(6):1330-7.
 37. Lee JH, McCarty R. Glycemic control of pain threshold in diabetic and control rats. *Physiology & behavior*. 1990;47(2):225-30.
 38. Lee JH, McCarty R. Pain threshold in diabetic rats: effects of good versus poor diabetic control. *Pain*. 1992;50(2):231-6.
 39. Edwards JL, Vincent AM, Cheng HT, Feldman EL. Diabetic neuropathy: mechanisms to management. *Pharmacology & therapeutics*. 2008;120(1):1-34.
 40. Koushika SP. "JIP" ing along the axon: the complex roles of JIPs in axonal transport. *Bioessays*. 2008;30(1):10-4.

Effects of six weeks of aerobic training on the protein levels of A β -40 and IGF-1 in the hippocampus of diabetic rats

Naimi S¹, Valipour Dehnou V^{2*}, Moeini M³

1. Ph.D Student in Exercise Physiology, Boroujerd Branch, Islamic Azad University, Boroujerd, Iran

2. Associate Professor, Department of Sport Sciences, Literature and Human Sciences faculty, Lorestan University, Khorramabad, Iran, valipour.v@lu.ac.ir

3. Assistant Professor, Department of Exercise Physiology, Hamedan Branch, Islamic Azad University, Hamedan, Iran

Received: 2023/3/29

Accepted: 2023/7/9

Abstract

Background: Functional disorder of the nervous system is one of the consequences of type 2 diabetes. A β -40 and IGF-1 are probably involved in this mechanism. Therefore, the present study aimed to investigate the effect of aerobic training on A β -40 and IGF-1 proteins in the hippocampus of rats with type 2 diabetes.

Materials and Methods: A total of 32 8-week-old male Wistar rats were placed in 4 groups: control (C), diabetes (D), diabetes training (DT), and training (T). Diabetes was induced by streptozotocin injection. The training was performed for six weeks. To measure proteins, the ELISA method was used, and a one-way ANOVA test was used for data analysis.

Results: The amount of A β -40 in group D was different from that of DT, T, and C groups ($P < .05$). The DT group displayed a significant difference from the C and T groups ($P < .05$). A β -40 levels were not different between T and C groups ($P = 0.604$). The amount of IGF-1 in the D group was lower compared to all groups ($P = 0.001$). Nonetheless, the DT group had no difference from the C and T groups ($P > .05$). The amount of IGF-1 in the T group was different only from the D group ($P = 0.001$). The positive (A β -40) and negative (IGF-1) correlations were observed with blood glucose ($P = 0.001$, $r = 0.850$ and $P = 0.001$, $r = -0.814$).

Conclusion: Diabetes increases A β -40 and decreases IGF-1. Nevertheless, exercise moderates the effect of diabetes on them. Considering the appropriate duration of exercise and the correlation of these proteins with blood glucose, an increase in the intensity of aerobic training may further regulate the negative effect of diabetes on these two proteins.

Keywords: A β -40, Aerobic Exercise, Diabetes, Hippocampus, IGF-1.

***Citation:** Naimi S, Valipour Dehnou V, Moeini M. Effects of six weeks of aerobic training on the protein levels of A β -40 and IGF-1 in the hippocampus of diabetic rats. *Yafte*. 2023; 25(2):12-25.